

„Megjelent üdvözítő Istenünk jósága és emberszeretete.” (Tit 3,4)

Ezekkel a szavakkal jellemzi Szent Pál apostol Tituszhoz írt levelében azt a felfoghatatlan csodát, amelyet megváltásnak nevezünk. A megváltás titka éppen abban áll, hogy nem igaz cselekedeteink alapján, hanem kegyelemből, az isteni szeretet és irgalom által nyerjük el a szabadságot és üdvösséget, lelkünk legszentebb kincsét. Ez a tapasztalat készíti a kegyelemben élő embert arra, hogy maga is hasonlóképpen cselekedjen, tanulja és gyakorolja az irgalmat mindenki felé.

Karácsony misztikus és szent napjai elvezetnek bennünket a csoda szemléléséhez, a tanulás forrásához. Újra gyermekké lehetünk és kell is lennünk, hogy rácsodálkozni tudjunk az egyszerűségében nemes eseményre, a betlehemi Kisdéd, a világ megváltója születésére. Úgy tetszett az Atyának, hogy a kicsinyeknek tárja fel Isten Országá titkát, mondja Jézus egy alkalommal, amikor felujjongott a Szentlélekben (Lk 10,21). A világ szerint bölcsék és okosak nem érthetik ezt, de akik tudnak alázatosan kicsinyek, vagyis befogadók, rácsodálkoznak, keresők lenni, mint a gyermekek, azok előtt feltárul a szeretet titka a karácsonyi eseményben. Ez a belső, gyermeki vágy hajtotta Assisi Szent Ferencet, hogy megépítse az első betlehemet Greccióban, mert testi szemeivel is látni akarta a betlehemi tapasztalást, az értünk emberré lett és megszületett isteni szeretetet. Ugyancsak ez a lelkület irányította a nyolcszáz évvel ezelőtt született Árpád-házi Szent Erzsébetet is, amikor elhagyva Wartburg várát egy istállóban ünnepelte a karácsonyi szent estét, hogy érzelmeiben is egyre jobban megélhesse az első karácsonyi éjszaka alázatos élményét. Keresték és meg is találták a boldogság titkát, mely nem az evilági hatalomban, nem az anyagi értékekben, nem is a test örömeiben van, hanem a jóságban és az emberszereteten fedezhető fel.

Korunkban boldog Salkaházi Sára testvér példája is bemutatja előttünk a titkok titkát, a valódi boldogság és a hiteles alázat megrendítő képét. Kereste élete értelmét és boldogságát. Volt tanítónő, menyasszony, kalapboltban eladó, újságíró és író, könnyű életet kedvelő, de mindig többre vágyó ember. Majd felismerte Isten hívását és igent mondott a befogadott élményre és a megvalósítandó feladatra: a jóságra és az emberszeretetre. 1944. december 27-én, karácsony harmadik napján lőtték társaival, s a bujtatott zsidók csoportjával a jeges Dunába. Mentette volna saját életét. Ő mégsem tette, mert a Krisztusban megtalált érték vezette: jóság és emberszeretet. Ez az istenképiség bennünk. Ezzel ajándékozott meg minket a Megváltó, hogy mi is megajándékozhatunk vele másokat.

Ma is ez Karácsony kiáltó üzenete. Ez az emberek szívéből fakadó legősibb és legfontosabb vágy: a jóság és az emberszeretet. Nem kegyes tanítást, szép szavakat, teljesíthetetlennek tűnő ígéreteket vár tőlünk a világ, hanem jóságot és emberszeretetet. Egyszerű, mindennapi gesztusok ezek, melyekre mindannyian képesek vagyunk, és amelyek által ma is megtestesül az Isten Fia és láthatóvá válik általunk mások számára is. Ez a magatartásforma az evangélium leghitelesebb hirdetése, melyre mindnyájan megbízást kaptunk. Ebben tudunk és ebben kell újjászülni minden nap, hogy megszólíthassuk a karácsonyi evangéliummal a mai embert.

2006. Karácsonyán, Antal atya

Naptári programok:

december 25.

Karácsony ünnepe.

december 26.

Karácsony második napja, Szent István diakónus első vértanú ünnepe,

december 27.

Szent János apostol ünnepe, az esti szentmisében bor megáldás

december 28.

Aprószentek ünnepe: az esti szentmisében
megemlékezés az abortuszok áldozatairól és imádság
az édesanyákért és a gyermekáldás elfogadásáért

december 31.

a Szent Család ünnepe.

Isten oltalmába ajánljuk plébániai közösségünk családjait
este 6 órakor év végi hálaadó szentmise és lelkipásztori

beszámoló.

2007. év

január 1.

Szűz Mária Istenanyaságának parancsolt ünnepe,
a szentmisén való részvétel kötelező. Vasárnapi miserend.

Ez a nap a béke világnapja.

Délután 4 órától szentségimádás

január 7.

Vízkereszt ünnepe.

január 14-21.

Imahét a keresztények egységéért.

február 2.

Gyertyaszentelő Boldogasszony ünnepe.

Este a szentmise előtt gyertyás körmenet

február 11.

A betegek kenetének ünnepélyes felvétele az esti 6 órai
szentmisében

az idősek és betegek részére a betegek világnapja alkalmából.

február 21.

Hamvazószerda, a nagyböjt kezdete.

Szigorú böjti nap. 14. évtől húsevés tilalma,

18-60 év között napi háromszori étkezés, de csak egy bőséges
étkezés.

Nagyböjt péntekjein a hústól való megtartóztatás kötelező a 14.
életév fölött.

Nagyböjt minden péntekén délután negyed 6-kor keresztútjárás
a templomban.

Állandó programok:

első péntek:

szentmisék előtt fél órával gyóntatás, napközben betegek
látogatása (Gondoskodjunk róluk!) a szentségekkel
este 9 órától virrasztó Taize-i imaóra, alatta gyónási lehetőség

első szombat:

délután negyed 6-tól közös rózsafüzér imádság a magyar
családokért és ifjúságért

első vasárnap:

délután 4 órától csöndes szentségimádás; 5 órától közös szentóra

második csütörtök

este 8 órától karizmatikus imaóra a templomban

utolsó vasárnap:

fél 10-től 12 óráig Karitás ügyelet az alsó hittanteremben

szombatonként:

reggel 6.40-től Reggeli Dicséret imádkozása a templomban

minden pénteken

18.30-19.15 Biblia óra felnőtteknek a templomban

Téma: Szent Pál apostol első levele a korintusiakhoz

Hodegetria – a karácsonyi ikon

A kis Jézust karján tartó Mária (Madonna) a nyugati egyházban is kedvelt kép, karácsonykor pedig szépen kifejezi az ünnep lényegét. A keleti ikonográfiában hodegetriának hívják, amely festésének igen merev szabályai vannak, a képen mindennek szimbolikus jelentősége van.

A kép alapja az Emmanuel-jövendölés: „*Íme, a szűz fogan, fiút szül, és Emmánuelnek nevezi el*” (Iz 7, 14). A keleti egyházban különösen tisztelik az Istenszülőt, meg is kellett küzdeniük azért, hogy ezen a néven tisztelhesék. Az V. században ugyanis Nesztóriosz konstantinápolyi pátriárka (egy jámbor, de teológiailag műveletlen idős püspök) felkarolt egy eretnekséget, amely szerint Mária csak az ember Jézust szülte, a Logosz (az isteni lélek) csak később szállt rá, Jézus magatartásával érdemelte ki az istenfiúságot. Ennek megfelelően Jézus nem Isten, tehát Máriát sem szabad istenszülőnek nevezni. A hívek és a szerzetesek azonban nagy felzúdulással fogadták a rendelkezést és miután Cirill (Kürillosz) alexandriai pátriárka Cölesztin pápához fordult és a pápa is elítélte az eretnekséget, zsinatot hívtak össze Efezusba (egyetemes zsinat – 431). Ezen elítélték a nesztorianizmust és dogmaként mondták ki, hogy Mária gyermeke igenis Isten, éppenúgy, mint ahogy ember; Mária az Istenembert szülte, ezért jár neki az Istenszülő név. „*Nem úgy volt ugyanis, hogy először valamiféle közönséges ember született a Szűztől, és ezután ereszkedett belé az Isten Igéje, hanem az anyaméhben egyesülve a testtel a test szerint születettnek mondjuk, ti. saját testének nemzését sajátjaként magának igényelve*” (Alexandriai Szt. Cirill Nesztóriosznak címzett II. levele, DS 251). A kis Jézust ölében tartó Mária-képek a megtestesülés dogmájának vizuális megjelenítései. A képrombolás korában (VIII. sz.) a nép számára még fontosabbak lettek a Krisztust, az Istenszülőt és a szenteket ábrázoló ikonok.

A hagyomány szerint a hodegetria ősmintáját Szt. Lukács evangélista festette annak az asztalnak a lapjára, amelynél a Szent Család imádkozott és étkezett. (Az ikonok fára festett képek, arany háttérrel, ami nagyon jellegzetes kinézetet ad minden egyes ikonnak.) Ezt maga Lukács vitte el evangéliumával együtt tanítványának, Theofilosznak Alexandriába. Innen Eudoxia császárnő, Pulcheria császárnő (399-453) sógornője vitte Konstantinápolyba, ahol a Hagia Szofia székesegyház közelében kolostort alapított. A kolostortemplomot és a mellette lévő forrást sok vak felkereste. A templomot később a vakvezetőkről (hodegosz – „útmutató”, kalauz) vakvezetők templomának nevezték. Innen a kép neve: hodegetria („utat mutató”). A régebbi hodegetriákat a birtokló templomok mind úgy tartják, hogy az övék az eredeti kép.

A hodegetriák szigorú szabályai szerint Mária a bal karján tartja a kis Jézust, jobbával rámutat (megmutatja az Utat, aki az üdvösségre vezet), Jézus pedig a kezét felemeli, ez a tanítás gesztusa. Sokszor a kezében tekercset tart (a Logoszra utal). Mária ruhája kék és piros. Homlokán és vállán hatágú csillag van (tengernek csillaga).

Magyarországon is híres hodegetria a csestochowai pálos kolostortemplom kegykápolnájának oltárképe. Jasna Góra 1384-ben fogadta be a felbecsülhetetlen értékű kegyképet. Csestochowa a XV. századra Európa-szerte kedvelt zarándokhellyé vált a „csodatevő Fekete Madonna” miatt. Az elnevezést a kép sötét tónusa miatt kapta. Arcán több vágás is látható, amelyeket 1430-ban cseh, morva és sziléziai banditáktól szerzett. A banda betört a kegykápolnába és miután a képet megfosztotta arany és ezüst díszeitől, kardjukkal több helyen belevágtak a Szűzanya arcába, majd a földre dobták az ikont, amitől annak deszkája három részre tört.

A csodatevő jelző ellenére Csestochowában sosem történt csoda, hacsak nem számítjuk csodának, hogy 1655-ben 3750 fős svéd sereg ostromolta negyven hiábavaló napon át a várat. A mindössze 170 fő katonát, 20 nemest és 70 szerzetest számláló védősereg a Szűzanya segítségével megvédte Lengyelország vallási központját. A diadal felébresztette a lengyelek hazaszeretetét és Istenbe vetett bizalmát és felvették a harcot a svéd hódítókkal szemben, majd hamarosan ki is üzték őket országukból. (Sienkiewicz *Özönvíz* című regénye ezt a kort mutatja be.) Ezután 1656-ban János Kázmér király ünnepélyesen a Szűzanya oltalmába ajánlotta magát és országát (Európában a magyarok után másodikként). A későbbiekben valahányszor külső ellenségtől szenvedett a lengyel nép, mindig összegyűlt a kegykép körül és buzgón kérte az Istenszülő közbenjárását. A lengyel nép a magyaroknál sokkal többet szenvedett a történelemben, mégis tudtak bizakodni történelem „viharos évszázadai”-ban. Tanuljunk tőlük optimizmust és reményünket vessük a Szűzanyába, aki a Magyarok Nagyasszonya is!

Erdős Attila

„Történjék velem szavaid szerint”

Rorátéra indulok, s keresem a hajnali csendet, a reggeli szürkület nyugalmát, a lábam alatt megroppanó hó tisztaságát. Helyette a hajnali várossal, az önmagukba forduló emberekkel és a Bartók Béla úti fényfüzerek ellenére kint a megszükkült karácsonyvárással találkozom.

Az időjárás szeszélyéből még fájni sem kell, mégis összehúzódva ülünk, kapaszkodunk a buszon, mégis valami megüli a várost.

Ennyire ránk telepedett a szünni nem akaró igaztalanság, ennyire bánt az októberi évforduló méltatlan ünnepe, a Kossuth tér üressége, a ködlövegek és kardlapolás, a „vaskefe” előtti hiteltelen térdre ereszkedés? Ennyire fáj a „tüntetők úgy is hazamennek” cinizmusa, az ötvenhatot vállalók tiszta szavai ellenére eluralkodó reménytelenség? A „művelti területtől” nyilvánított közterek, napközben a múzeum mellett parkoló vízagyú lassan üzenetet hordozó jelképpé, a terek karácsonyi vásárai valóban „vásárivá” válnak. Adyval mondom:” Bántja lelkem a nagy város / Durva zaja, / De jó volna ünnepelni / Odahaza „,

A Körtéren az őszi aláírást gyűjtő stand helyén áll már az ácsolt kereszt és várja a mécesst gyújtókat, a csendes imát mormolókat. Kell az adventi kereszt, még akkor is, ha a betlehemi istállót, a jászolt, a Kisdedit és a szent szüle párt, a betlehemi hangulatot várjuk minden adventben. A kereszt figyelmeztet, a kereszt irányít mutató, mutatja a készülődés, a várakozás útját és jele a választható útnak, önmagunk megtalálásának.

Advent van, december nyolcadika, Mária ünnepére hív a reggeli harangszó, elcsendesülésre az oltárgyertyák fénye. Ismerjük, és mégis mindig várjuk az angyali üdvözlést, a szentírás szavait és Gábor angyalnak adott válaszát: „Az Úr szolgáló leánya vagyok: történjék velem szavaid szerint.” Igen, Ő a kiválasztott, Ő, akit nem készített fel családja, aki egyedül, talán megilletődve hallgatta az üzenetet: megértette, elfogadta, befogadta az Igét. Nem kért magyarázatot, csupán szabadkozott, hogy nem ismer férfit. Nem kért Ő garanciát vagy védelmet, nem kért kivételezett bánásmódot, nem kért előnyöket. Csupán befogadta és átadta magát az üzenetnek és az Ige megtestesült.

Példát adott az emberiségnek, példát adott nekünk a karácsony-váráshoz. Nekünk sincs más dolgunk, mint a városi forgatagban megállni, az adventi gyertya fényében, az adventi kereszt árnyékában meghallgatni karácsony hívó üzenetét és elfogadni, befogadni az Eljövendőt. Mindannyian részesei vagyunk az angyali üdvözlésnek, nekünk is szól, minket is megszólít az üzenet, és naponta válaszolunk, imával erősítjük önmagunkat: „Legyen meg a Te akaratod”

Advent küszöbén a szeplőtelen fogantatás ünnepén Mária erre tanít, erre a karácsonyi várakozásra készít fel. A biztonsággal ráhagyatkozó ember példájával irányít, de ez a ráhagyatkozás nem tétlenségre, hanem hittel való vállalásra, kiállásra, az érte való cselekvésre ösztönöz. Nekem és neked is el kell jutni a Kisdedig, valamit le kell tenni a jászol elé, valamiről ezen a karácsonyon számot kell adni. Valaminek, Valakinek bennünk is meg kell születni a karácsonyi éjszakán.

Szövényi Zsolt

Rorate

Fázósan lépkedünk a templom felé. Sötét van, még csak negyed hét. Köd üli meg a tájat, alig látni. A hajnali pára jégpáncélt von az autók ablakára. Sietve megyünk, az utcai lámpák fényei jótékony kísértétként mutatják az utat. A jéggé dermedt kertekből feketén nyúlnak ki a faágak karjai.

Hideg van. Összehúszom magamon a kabátot, sietősebbre fogom lépteim. Két, nagyobbik gyermekem lépdel mellettem szótlánul. Megyünk a templomba, mindjárt rorátéra harangoznak. Egyszer csak bártortalanul megszólal egy kismadár. Aztán még egy. Válaszolnak egymásnak a sötétben. S jön a harmadik! Ébrednek a madárkák. Szokatlan ilyenkor decemberben, valószínű az enyhe tél az oka, hogy még itt vannak.

Gyermekeim rendszeresen kelnek és indulnak a hajnali misére az utóbbi napokban. Ma valahogy én is felébredtem időben, s gondoltam elkísérem őket. Máskor ágyúval se lehet felébreszteni, akkor legalább most! Titokban csodálattal nézem önkéntes buzgalmukat, ahogy készülnek, iparkodnak. Tud valamit Hollai Antal atya, hogy tanítványai így nekibuzdultak! ☺

Advent van. Szeretem ezt az időszakot. Minden rohanásunk dacára az élet megtelik várakozással. Eszembe jut a gyerekkori karácsonyok hangulata, a mézes sütemény, aszalt szilva illata. Gyerekfejjel, izgatottan vártam a karácsonyt, s be-bekukucskáltam a nagyszoba kulcslyukán, hogy meglessem az angyalt, amikor meghozza a karácsonyfát. Tele voltam várakozással és izgalommal. Ahogy most is ott a ég a világban sokak szívében a

várakozás, a készülődés. Hogy együtt ünnepeljük; megszületett a Megváltó! Évezredek várakozása, Jézus-várása éled újjá ezekben a napokban. Valami régi hangulat vesz rajtam erőt, ahogy belépek a még sötét templomba...

Jöjj el, jöjj el, ó Üdvözítő!

Medgyessy Ferenc

Beszélgetés Erdő Péter bíborossal a brüsszeli Városmisszióról

Erdő Péter bíboros, a 2007-es budapesti Városmisszió házigazdája a katolikus sajtó munkatársaival beszélgetett az idei brüsszeli missziós hét tapasztalatairól és a jövő évi budapesti tervekről.

Véget ért a brüsszeli városmissziós hét, amely a negyedik volt ebben a rendezvénysorozatban. Mi következik most?

Úgy látom, hogy Budapesten méltó lezárását tudjuk majd nyújtani ennek a körnek. A jelenlegi Városmisszió itt volt a montreali, a quebec-i bíboros érsek, valamint egy delegáció Sydney-ből. Ez azt mutatja, hogy más nagyvárosok is érdeklődnek. Elképzelhető, hogy aki ezeket a tapasztalatokat fontosnak érzi, majd egy új kört kezd a városmissziók sorában.

Ez az 5 város együtt egyfajta tartós egyházi közösséget valósít meg. Policarpo bíboros azt mondta: nem pusztán személyek között van kapcsolat és tapasztalatcsere, hanem a helyi egyházak között igazi egyházközösség, kommunió él, és válik erőforrássá. Ebben nekünk, magyaroknak van még egy ajándékunk, amit eddig senki nem kínált föl. Mögöttünk néhány évtizednyi üldözés tapasztalata áll, és ezt az értéket szeretnénk megosztani a nyugati keresztényekkel.

Van-e olyan újdonság a megszólításban, amit követnünk kell, vagy olyan, amit nem kellene, mert más helyzetben vagyunk?

Negatív tapasztalataim nincsenek. Apró részletek, szervezési kérdések vannak, amelyekből lehet tanulni. Budapesten a Szent István-bazilika a legnagyobb templom, és megpróbáljuk kihasználni majd a tér adta lehetőségeket. Fontos, hogy komoly előadások – teológiai vagy lelkeségi előadások –, kiállítások, kulturális események, a tapasztalatok megosztása és közös imádság is része legyen a programnak. Itt is párhuzamosan, sok helyszínen folyt a misszió. Úgy kerek a kép, ha kiderül, hogy plébániák tucatjai, esetleg százai mozdulnak meg azért hogy megmutassák magukat a körülöttük levő világnak. Ezt tulajdonképpen már elkezdték 2003-ban a plébániai missziók során. Ezekből a tapasztalatokból a legjobbakat kiértékeljük és jövőre fel tudjuk használni. Azt hiszem, hogy ez érdekes jellegzetessége lesz a mi városmisszióknak, hiszen nem első tapasztalat lesz a legtöbb plébánia számára. Reménykedem abban is, hogy főként a plébániák életében lesz ennek maradandó hatása. Rájövünk arra, hogy a plébániai élet a katolikusok számára egyfajta közösségi életet és kapcsolatkeresést jelent a körülöttünk élő templomba nem járó emberekkel. Miért? Azért, hogy továbbadjuk hitünk örömét és igazságát.

Mi az elsődleges cél? Humanizáció vagy evangelizáció?

Nem vagy, hanem mindkettő, mert az igazi, a teljes ember: Jézus Krisztus. Ő az, aki mindent tudott az emberről, ő mutatja meg a teljes emberséget. Ha igazán humanizálni akarjuk magunk körül a világot, akkor kapcsolatba kell hoznunk a világot Krisztussal. Ez az igazi és sajátos keresztény küldetés. Nem valamiféle vallásos öltözetbe akarjuk öltöztetni a világi életet; a II. Vatikáni Zsinat is azt tanítja, hogy a világi hívők feladata, hogy az evilági dolgok rendjét alakítsák az evangélium szerint, nem pedig az, hogy sekrestyévé formálják a világot. Az evilági körülmények között is van Jézusnak mondanivalója az emberről, az ember legalapvetőbb kérdéseiről. Az egyik bíboros részéről elhangzott, hogy miért is kérdeznek minket mindig ugyanazokról a problémákról azok, akik másképp gondolkodnak? Például a szexualitásról. Azért, mert érzik, hogy valami nagyon nincs rendben, és keresik az öngazolást. Miért? Mert az ember valósága egy és ugyanaz: az Isten teremtette ember valódi lénye kiált azért, hogy saját létének megfelelően tudatosan alakíthassa az életét. Ebben vár segítséget tőlünk, de csak akkor, ha mi valóban hitelesen tudjuk Krisztust közvetíteni.

Itt Brüsszelben véget ért a Városmisszió, és megkaptuk a „stafétabotot”: egy keresztet.

A missziós logó keresztjét, ami egy monstrancia. Ezzel 12 helyszínen fogunk szentségimádást tartani, így készül egyházmegyénk a jövő évi Városmisszióra.

Mivel tudná minél aktívabb részvételre biztatni a plébániákat?

Mind a 4 korábbi helyszínen nagy küldöttséggel vettek részt a budapesti és a vidéki plébániák képviselői. Most is 15 pap volt itt – Lisszabonban másik 20 –, nagyrészt plébánosok. Ők viszik haza ennek hírét és tapasztalatát. Elsősorban az az üzenetem és bátorításom, hogy gyűjtsék össze a tapasztalatokat, és világiakkal, papokkal – akik ezt látták – beszéljék meg, hogy mit tudnak ebből a saját plébániájukon hasznosítani.

Volt valami, ami meglepte?

Meglepett, hogy többen voltak, mint vártuk – ez magát Danneels brüsszeli bíborost is meglepte, hiszen 50%-kal többen vettek részt a programokon. Brüsszelben nem túl aktív a vallásos élet, és most kiderült: mégis sok embert vonzott a rendezvény és talán az az öröm, hogy látják egymást és ráébrednek: nem vagyunk kevesen.

Magyar Kurír, közreadja Medgyessy Ferenc

Keresztelkedésem története

Nem kereszteltek meg gyermekkoromban, nem neveltek vallásosan, nem jártam vallásos iskolába. Bár tudtam mindig is, hogy Isten létezik, meg, hogy Ő a Mindenható, Ő teremtette a világot és hogy Jézus a fia. Ezeket az ismereteket az iskolában szereztem meg. Egyszóval a létezését elfogadtam, de szorosabb kapcsolatba nem kerültem vele.

Az ember mindig akkor kezd el imádkozni, templomba járni, amikor vagy saját maga, vagy valamelyik hozzátartozója betegszik meg, mivel az ember Tőle várja a csodát, a csodálatos gyógyulást. Én is ebbe a helyzetbe kerültem, amikor fény derült arra, hogy az Anyukám már megint nagyon beteg, és akkor kezdtem el keresni, ki lehetne az, aki segíthetne rajta az orvosán kívül. Abban bíztam, hogy ez csak a Jóisten. (Anyu egyébként római katolikus vallású volt.) Életének, úgy az utolsó tíz évében vettem észre, hogy egyre többet jár templomba, ül be és imádkozik csendben. Ekkor kezdtem el először imádkozni én is.

Az ember élete összeomlik, amikor elveszíti a számára legfontosabb személyt, az édesanyját. Én is azt hittem akkor, hogy megáll az idő, hogy nincs tovább, hogy vége a világnak, ha ő már nincs itt a földön velünk, akkor nincs értelme semminek többé. Az első nélküle eltöltött éjszaka után, amikor másnap felkelt a nap, rá kellett jönnöm, hogy az Anyu bár nincs velünk, az életnek tovább kell mennie, mert a betegsége ellenére felnevelt és megtanított minket arra, hogyan kezdjük el saját önálló, felelősségteljes, felnőtt életünket. Elfogadni nagyon nehéz a hiányát, amit senki és semmi nem pótolhat. Nyakamba szakadt a nagy önállóság. Hogyan tovább? Két út állt előttem: az egyik az, hogy kicsúszik a lábam alatta a talaj, és lezuhanok. A másik az, hogy a Jóistenbe vetett hitem segítségével felállok a földről és elkezdem a saját életemet élni.

Ekkor jelentkeztem Antal atyánál, hogy felfedjem keresztelkedési szándékomat. Antal atya javaslatára előkészítő órákon vettem részt, amit Antal atya és Attila atya személyesen tartottak nekem. Ekkor tudatosan elindultam egy olyan úton, aminek még csak az elején járok és tudom, hogy még sokat kell tanulnom, amiben nagy segítségemre van a mai napig az egyik keresztszülőm, Murányi Kati, aki szeretettel mutatja és tanítja nekem azt, hogy mennyivel jobb, szebb és tartalmasabb ez az élet, aminek része a vallás és Isten, mint a földhözragadt, ateista, önző, materialista életfelfogás.

Keresztelkedésem óta eltelt két évben rájöttem arra, hogy nem maradtam teljesen egyedül, mert bekerültem egy olyan családba és közösségben, ahol az emberek testvéri szeretetben élnek és itt éreztem először, hogy a vallás segítségével könnyebb elfogadni az elfogadhatatlant, felfogni a felfoghatatlant, megérteni a megérthetlent. Ezek mind nagymértékben hozzájárultak ahhoz, hogy azzá az emberré váljak, akivé váltam, és akivé folyamatosan válok. Megtanultam jobban odafigyelni az emberekre, meghallgatni a mondandójukat, szeretettel fordulni feléjük és készíttetést érezni arra, hogy – Istennek tetsző módon – segítek rajtuk és közvetítem az isteni szeretetet feléjük.

Egyre jobb emberré szeretnék válni, felelősségteljes keresztény életet élni, amit be kell vallanom, nem mindig olyan könnyű, de a Szentírás napi olvasásával közvetített isteni kegyelem megélésével törekszem arra, hogy az általa mutatott úton járjak.

Szabó Rita

Pályázati felhívás honlap készítésére

Az Albertfalvi Római Katolikus Egyházközség létre kíván hozni egy saját honlapot. A honlap célja elsősorban az, hogy az albertfalvi hívőket és az érdeklődőket folyamatosan tájékoztassa a helyi hitéleti eseményekről és az egyházközségünk, illetve az egyházközségünkben működő iskola, óvoda és más csoportok működéséről, azaz segítséget nyújtson a gyors, hatékony és pontos információszerezésre.

A honlap megtervezésére, létrehozására és egy éven át tartó folyamatos karbantartására, frissítésére az Egyházközség pályázatot ír ki. A honlap első verziójának elkészítésnek határideje 2007. május 15. A honlapot a beérkező új anyagokkal hetente kell folyamatosan frissítenie a pályázónak. Kérjük, hogy a beadott pályázatban legyen megjelölve a honlap létrehozásának költsége és a honlap egy éven át tartó karbantartásának, frissítésének a költsége havi bontásban.

További információ: Medgyessy Ferenc-től kapható.

A pályázatokat kérjük, hogy az Albertfalvi Plébánián adják le két példányban 2007. február 1-ig. A benyújtott pályázatokkal kapcsolatos döntésről a pályázók 2007. február 21-ig kapnak értesítést.

Az erdei iskola

Az erdei iskola szeptember 25-től 29-ig tartott. Témája a lovagkor volt, és mivel ez a téma közel áll a két osztályhoz, a tábor mindenkinek nagyon tetszett. Rögtön az indulásnál megcsodálhattuk egymás íjait, kardjait és egyéb fegyvereit. Amikor odaértünk, kaptunk egy meleg ebédet, és nemsokára elmentünk az első túrára. A túra során felmáztunk az Öregköre. A táj gyönyörű volt. A túráról sok fénykép is készült. Többek között egy olyan barlangban, amelynek az eső feloldotta a tetejét. Közben sokat hallottunk a Gerecse mészkőhegységről. Este a csapatok tartottak bemutatkozót, mivel a táborban csapatok versengtek egymással. Mindegyik csapat elmondta az eredetét, a himnuszát, megmutatta a zászlaját stb. A csapatok dolga volt még a mosogatás, a terítés és a többi teendő. Kedden többnyire sportfoglalkozások voltak, csak délelőtt tartottunk órákat. Délután kötelet húztunk, íjászkodtunk, fociztunk. Nagyon mókás volt.

Este meghallgattuk Péliföldszentkereszt történetét, sokat hallottunk a Szentkereszt ereklyéről, és az atya a templomot is bemutatta nekünk.

Este pedig jött a bátorsági próba. Mindenkinek végig kellett mennie egyedül a keresztúton. Közben tanárok ijesztettek minket. Ez mindenkinek nagy élmény volt. Szerdán volt, az az esemény, amely a leginkább eldöntötte, melyik csapat nyer. Ez az esemény az akadálypálya volt. Itt szintén az Öregköre kellett felmászni, minden csapatnak egyedül. Fölfelé menet különböző akadályokba botlottunk. Többek között növényeket kellett meghatározni, íjászkodni, egy kötélén lajhármászással végigmenni, stb. A program jól sikerült, még annak ellenére is, hogy délután eleredt az eső. Délután már szabad foglalkozás volt. Csütörtök volt az utolsó nap, amikor még a csapatok versengtek. Délelőtt órák voltak. Jó volt kint a szabadban. Estére a csapatoknak színdarabot kellett előadniuk, ezért délután többnyire erre készültünk.

A búcsúest elején átmentünk a templomba, ahol szentmisén vettünk részt. Ezt a középkori lovagok mintájára tettük, akik avatásuk előtt mindig szentmisére mentek. Ezután mindegyik csapat előadta a színdarabját. A színdarabok nagyon viccesek voltak.

Ezután ünnepélyesen kihirdették, hogy a csapatok milyen helyezést értek el, és mindenkit lovaggá avattak. A díjakat is ekkor adták át. Ezután „buli” következett, a nap fénypontja. Következő nap pedig szedtük a sátorfánkat, és hazamentünk.

Ha ránézek a péliföldszentkereszt rajzokra, a lovagi felszerelésemre, eszembe jut az a jól töltött hét.

Kovács Péter, VI. b

Dániai útinapló 2. Avagy részletek két világjáró lány naplójából

2006. július 8. 22⁴⁵

Ma reggelire megint barna kenyér volt csokolapokkal. Meg persze zabpehely, és egy kevés felvágott is. Délelőtt ismét métáztunk, majd sikerült megint megfürdenünk! A délután folyamán nem volt semmi izgi, a magyar-tanyán pihentünk.

Vacsora után, hogy megismerjük a dán csoportunkat; először dán, majd magyar játékokat játszottunk! Nagyon vicces volt! ☺

Este pedig a Szárított hal nevű együttes koncertezett! Jó buli volt! ☺

2006. július 9. 21⁵⁰

Reggel még egész jó idő volt, de délelőtt már végig esett az eső... Így szinte egész nap a sátrakban beszélgettünk, pihentünk. Vasárnap lévén délután a legnagyobb rétre gyűltünk össze, és vettünk részt az istentiszteleten. Kicsit szorongtunk, mert a dán gyermekek szülei is eljöttek, így kb. 26.000-en voltunk! ☺ Itt rádöbbenünk, hogy a dánoknak milyen sokat jelent ez a tábor, (amit nagyon ritkán szerveznek meg) olyannyira, hogy 10 nap alatt egyszer fürdenek és akkor is azért, mert kötelező...

Este a vezetőink ismerősét ünnepeltük a „Szent Tehén” kávézóban. Érdekes volt, hogy a tortából nem maradt a születésnaposnak, de ez teljesen természetes dolog ott...

2006. július 10. 20⁴⁰

Ma megint sokat pihentünk, délután pedig játékokat tanítottunk egy másik altáborban. Amúgy jó nagy ez az egész tábor! És jó sokat sétálunk mindenfelé! Kicsit hiányoznak az otthoni hegyek, hiába vagyunk Dánia legdombosabb vidékén! ☺

2006. július 12. 00²⁰

Reggel szakadó esőben keltünk, és szinte egész nap esett. Délelőtt egy páran elmentünk, hogy kisebbeket is megtanítsuk métázni. Ebéd után 5-10 fős csoportok indultak mindenhol, hogy minél több pontot gyűjtsenek össze 3 délután alatt az akadályversenyen. Itt is nagyon jó feladatok voltak! Több helyen kellett építkeznünk; az egyik helyen egy egész szabályos gémeskutat sikerült felállítani, kár, hogy nem az volt a feladat... Aztán csónakot kellett építeni szemeteszsákokból meg fa rudakból, és ezzel a tákolmánnyal kellett egy bizonyos távot megtenni a nagy tavon. ☺

Későeste csak a Nagy Előadás után kezdhettünk el mosogatni, így csak 11 körül indulhattunk el a tóhoz. Ennek ellenére nagyon kellemes volt a vízben, pedig esett az eső is... Szóval éjfél után értünk vissza, de ezt a fürdést szerintem soha nem fogjuk elfelejteni!!!

2006. július 12. 21⁰⁰

Délelőtt a tábori Postán voltunk, és írtunk haza. Délután megint akadályversenyen voltunk, csak ma csótányt futtatunk a kezünkön, hegyoldalba futkostunk fel különböző akadályokon keresztül, majd becsapós feladatokat kellett megoldani, de ha rosszul válaszoltunk, vízzel leöntöttek!

Este megint koncert volt!

Tényleg nagyon muzikálisak a dánok! ☺

2006. július 13. 23⁵⁰

Reggeli után elmosogattunk, de elég érdekes, hogy a dánok először előblítik az edényeket, majd a mosogatószeres tányérokat, bögréket törölgetik el...

Délelőtt skót táncot tanultunk, majd mi tanítottunk játékokat. Délután pihentünk, mert nehéz lesz a holnapi nap! Este pedig újra Nagy Előadás volt. Közben pedig mind a 14.000 ember szappanbuborékokat fúj! Nagyon jól nézett ki!!! Aztán még táncoltunk egy utolsót a koncerten. Végül is ez volt az utolsó nap a táborban...

2006. július 14. 19²⁰

Reggel nagyon korán keltünk, mert össze kellett pakolni a sátrakat, és rendbe kellett tenni a táborhelyünket. Aztán gyorsan elkészöntünk a dánoktól, e-mail címet cseréltünk, és siettünk, hogy elérjük a buszt, ami elvitt Koppenhágába. Onnan egy kisebb vonattal jöttünk ki Tårnby-be, ahol két napig lakunk. Nagyon szép és nyugis hely! És ami a legjobb: 270 óra után ismét meleg vízzel tisztálkodhatunk! ☺ Gyors ebéd után bedőltünk a hálózsákjainkba, a legtöbben már alszanak is!

2006. július 16. 02³⁰

Reggel későn keltünk, mert nagyon jól esett az alvás! Reggeli után bementünk Koppenhágába, vásárolgattunk, és megnéztük a legnevezetesebb épületeket. Este pedig nagyon jót kártyáztunk, csak kicsit sokáig tartott! ☺

2006. július 16. 19⁵⁵

Szintén későn keltünk, és a napot megint a fővárosban töltöttük. Elmentünk hajókázni, hihetetlenül jó volt! 1 órán keresztül keringtünk a csatornában, miközben mutogatták a város csodálatos építményeit. Majd bevásároltunk és megebédeltünk a királyi parkban. Aztán mindenki ment, ahova akart. Mivel vasárnap volt, elmentünk egy istentiszteletre. Hihetetlen élmény volt!

Este korán elkészülődünk, mert holnap nagyon korán kelünk, mivel sajnos véget ért dániai utazásunk!

☹

2006. július 18. 08³⁰

Hát tegnap tényleg korán keltünk, mert 6-kor indult a vonatunk hazafele! Nagyon sokat vonatoztunk, sokszor átszálltunk, de már Magyarországon vagyunk, és hamarosan beérünk Kelenföldre...

Hosszú és élménydús volt ez a két hét, de egy pár nap múlva újra kezdhethetünk...

Bató Margit és Kiss Zita

Angliába készülnek a cserkészek

A cserkészlet, amely egy, – 6 kivételével – a Föld minden országában működő nemzetközi szervezet, 2007 nyarán ünnepli 100 éves fennállását és egyben Lord Baden-Powell of Gilwell, a cserkészlet megalapítójának 150. születési évfordulóját.

Ez alkalomból centenáriumi dzsemborit (Cserkész Világtalálkozót) rendeznek 2007 júliusában Angliában, London közelében, a Hylands parkban. Magyarországról 600 cserkészt várnak a kéthetes táborba. A négyévente megrendezésre kerülő eseményre 40.000 fiatal cserkész utazik a világ összes országából. A találkozó jelmondata: „One world One promise” azaz „Egy világ, egy fogadalom”.

Azért érdekes ez a program, mert pár kilométeres körzetben megismerhetjük különböző országok kultúráját, szokásait, vallását, és a föld akármely pontjáról barátokat szerezhetünk.

A magyar kontingens 2006 elejétől készül az angliai Cserkész Világtalálkozóra. A vezetőséget már februárban összeválogatták, és készültek ők is, és mi, résztvevőjelölt cserkészek is a nagy résztvevő-válogatóra, amely megrendezésére egy márciusi hétvégén került sor. Csaknem 700 résztvevőjelölt jelent meg ezen a hétvégén, ahol sok szempont alapján felmérték tudásunkat, talpraesettségünket, kommunikációs képességünket. Rengeteg tesztet kellett megírunk földrajz, magyar irodalom, néprajz, általános műveltség, idegen nyelv és még sok egyéb témakörben. Végül a hétvége után pár héttel 432 résztvevő kapta meg nagy örömmel a levelet, miszerint beválogatták a Magyar Dzsembori Csapatba. Így összeállt a magyar kontingens, amely 32 központi vezetőből, 12 rajvezetőből, 48 őrvezetőből, 432 cserkészből és 175 nemzetközi szervezőből áll.

Ám ezzel még nem ért véget a felkészülés. Ez után következett csak a java. A cserkészeket 12 rajba osztották, minden rajban 4 őr különült el. A rajok külön-külön kéthavonta felkészítő hétvégéken vesznek részt, amelyekben kiemelt fontosságot kapnak az idegen nyelvi, kommunikációs, társadalomismereti, magyar állampolgári és néprajzi, európai uniós ismeretek és a problémamegoldó képességet fejlesztő kiscsoportos tréningek, ismeretterjesztő előadások. De persze ez nem csak a tanulásról szól, hanem főleg egymás megismeréséről, barátságok kialakításáról, jókedvről, vidámságról. Előző hétvége alkalmával a vezetők tea- és utána egészen hajnali 1-ig tartó táncházzal leptek meg minket. Immár 2 felkészítő hétvégén vettünk részt, de a dzsemboriig sokat kell még tanulnunk.

A dzsembori kitűnő lehetőség lesz arra, hogy megmutassuk a cserkészlet egységét, elősegítsük egy sokkal békésebb világ megteremtését, értékes és hasznos tapasztalatokról gondoskodjunk, megmutassuk a természet és környezetünk iránti elkötelezettségünket és megmutassuk a társadalom minden közössége iránt megnyilvánuló érzékenységünket.

A felkészítés és a dzsembori alatt felejthetetlen élményekkel gazdagodunk, amiről még az unokáinknak is mesélni fogunk és értékes, örökre szóló barátságokat köthetünk.

Kolonics István, résztvevőjelölt: Munkácsy Mihály raj, Róka őr

Rákosi anyala

A Szentírás - az apokrif iratokat nem számítva - mindössze három anygalt említ, köztük Mihályt, albertfalvi templomunk védőszentjét. Mihály az egyik legfőbb fejedelem, aki az utolsó ítéletkor a mélybe taszítja a bukott anygaloikat. Szentélyünkben a hívekkel szemben súlyos pallossal a kezében Mihály arkangyal szobra tekint le ránk.

A templom szentelése után még több mint egy évtizedet kellett várni, hogy szárnyas alakja meghatározza templomunk végleges arculatát.

Doroszlai Béla, aki több mint húsz évig volt igazgatója, majd plébánosa a templomnak pályázatot írt ki a szobor megalkotására. Több jelölt közül Búza Barna szobrászművész lett a nyertes, aki Istennek hála 96 éves kora ellenére ma is erőben, egészségben él, és dolgozik.

A kiváló művészre és munkásságára Illavszki István, az Albertfalvi Keresztény Társaskör választmányi tagja hívta fel figyelmemet.

Egyik október végi délutánon műteremlakásában kerestük fel a neves szobrászművészt, hogy kamerák előtt beszéljen hosszú és termékeny életéről, alkotó tevékenységéről. Ebből a portréfilmből idézünk egy rövid részletet, mely szorosban kapcsolódik Albertfalvához, a templomunkhoz, és nem különben alkotásához, a Szent Mihály arkangyal szobrához.

„A legszörnyűbb Rákosi éveket nyögtük. A plébános úr által kiírt pályázatra készítettem egy mintát, de magam sem gondoltam, hogy a sok pályázó közül én nyerem el ezt a megtisztelő felkérést.

Nagy lelkesedéssel kezdtem dolgozni a szobron. Itt a művésztelep környékén élt egy alacsony, köpcös ember, aki tudomásom szerint valamely közeli üzem párttitkára volt, ki hetenként egyszer be-belátogatott a műtermekbe, és kíváncsian nézegette, min dolgoznak a művészek, nem kerül-e ki a kezük alól olyan alkotás, mely ellentétben áll a kommunista ideológiával. Nehéz volt tudomásul venni, hogy állandó kontroll alatt élünk. Emberünk számára különösen az lehetett feltűnő, hogy az én műhelyemben egy, az átlagnál jóval méretesebb szobrot készítek, és bár először nem mondta, de arcára hamarosan kiült a kíváncsi várakozás. Azért, hogy látogatásai során ne nagyon lássa mit is alkotok, többnyire hajnalban és késő este dolgoztam a szobron, nappal pedig vizes ruhával takartam le, hogy az agyag, amiből mintáztam, ne száradjon be.

Aztán egyik nap ellenőrünk rájöhetett, hogy a lepedő alatt valami „titkos” dolog készül, és nem bírta tovább leplezni kíváncsiságát. Megkérdezte, mi lesz ez. Hozzátette: ne haragudjak, de a pártban minden itt látott dolgról jelentést kell tennie, és végig azon erősködött, hogy mondjam, valamint mutassam meg, mi van a vizes ruha alatt. Időt akartam nyerni, ezért zavaromban azt találtam ki, hogy én ezt a munkát „fentről” kaptam, és szigorúan megtiltották, hogy bárkinek is beszéljek róla. Abban az időben az a szólás járta, hogy aki „fent van”, az csak Rákosi Mátyás és környezete lehet. Azokról a munkákról, melyekkel ők bízták meg a művészeket, nem volt szabad beszélni.

Lassan elkészült a szobor teste, és eljött a pillanat, amikor már a szárnyakat is meg kellett csinálni. A munkát ilyen állapotában már nem lehetett tovább takargatni, valamint önjelölt felügyelőnk is egyre jobban erősködött, hogy áruljam el végre, mit ábrázol a szobor és ki a megrendelő. Változatlanul erősítettem, hogy nálánál magasabb beosztású elvtársai tiltották meg, hogy beszéljek készülő művemről. Később kínos tanácsalanságomban azt találtam ki, hogy nemsokára megrendezésre kerül az első szovjet-magyar repülőnap, és oda kell egy, a dicső szovjet nép repülését szimbolizáló szobor. Remélem, most meg vagy elégedve – mondtam neki, de ígérd meg becsületszóra, hogy ezt a titkot nem mondod el senkinek.

Megint eltelt két hét és a gipszmintázás előtt már szépen kibontakozott, hogy itt bizony nem más, mint egy hatalmas angyal készül. Elvtársunk is egyre jobban gyanakodott, ezért kénytelen voltam továbbszólni a mesét, és azt állítani neki, hogy a készülő modell egy hős szovjet emberről, az első szovjet pilótáról, aki sajnálatos módon közel repült a Naphoz és lezuhant, ezért a szovjet nép hősi halottja lett, akinek tettét okvetlenül ünnepelni kell.

Magyarázatom hallatán láthatóan nem nyugodott meg, és pár nap múlva újra eljött, hogy most már tényleg mondjam meg neki, ki volt ez az első szovjet repülő. Zavaromban hirtelen semmi nem jutott eszembe, s azzal próbáltam kibújni a kérdés alól, hogy azt mondtam, Te vagy a pártember, neked kell ezt tudni. Erre nagyon dühös lett, s egyre jobban erősködött, sőt mindenféle bizottsággal, feljelentéssel fenyegetőzött, hogy ha nem mondom meg, elviteti a szobrot. Ekkor hirtelen egy ötlet villant át az agyamon, odahajoltam hozzá, s jelentőségteljes hangszúllyal a fülébe súgtam: a feleséged és a gyerekeid életére fogadd meg, hogy nem mondod el senkinek, mert ha mégis elárulod, hogy tőlem hallottad, én Recskre vagy a Hortobágyra kerülhetek.

Barátunk komolyan vette kérésemet, és megesküdt, hogy titkomat nem kottyantja el senkinek. Erre sejtelmesen körülnézve, mintha nem is egyedül lennénk, suttogva azt mondtam: az én szobrom az első szovjet repülőről, Ikarovicsról lett mintázva. A szerencsétlen flótás, akinek lehetett vagy négy elemije, ennek hallatán kiegyenesedett, és a buta emberek tudálékos és oly jellemző magabiztos mozdulatával fejéhez kapott: „Hát persze, most már én is emlékszem, én is olvastam Ikarovicsról, a hős szovjet repülőről.

A film forgatása óta két hónap telt el. Azóta ahányszor belépek kedves templomomba, és felnézek a szentély közepén függő Arkangyalra, minden alkalommal halvány mosoly suhan át arcomon, mert képzeletemben megjelenik a köpcös párttitkár alakja, aki ismerte Ikarusz Ikarovics, Rákosi elvtárs angyalát.

Sümegh László

Missziós nap 2006. december 4.

A beszámoló 2006. október 11-én hangzott el a budai képviselőtestületek találkozáján

Mottó: „A jó szívvel végzett munka, egyúttal egymás iránt érzett szeretetünk és megbecsülésünk kifejezése. Igenis, szeretjük azokat az embereket, akik munkánk eredményével találkozni fognak. Amikor majd hálát adnak Istennek becsületes munkánk öröméért, akkor ez már a mi szeretetünk jelenléte az életünkben.”

Ami felkészülésünk biztos hátterét megadta, az volt, hogy imával itattuk át készülődésünket. Látványos része a Vándor Evangélium befogadása a családokba, ahol a misszió, a plébániai közösség megújulása az imaszándék. Nem látványos része pedig a „zugima”, amit mindenki maga mondott, akinek fontos volt szept.23-a lényege.

Antal atya egyszemélyben fogta össze a készülődést, reszort felelősök, önként vállalták a részfeladatokat. Elég gyorsan körvonalazódott miféle sátrak lesznek, ettől kezdve világosan látta mindenki a feladatát. A plébániai közösségek csoportvezetői saját sátrak programját szervezték, gondoskodtak az állandó jelenlétről, bemutatkozásról.

Legtöbb problémát a közös dolgok mutattak: sátrak beszerzése, szállítása, szórólapok összeállítása. Nagyobb érdeklődéssel, aktivitással, könnyebben jutottunk volna túl ezeken a beszélgetéseken, vállalásokon. Így állt össze négy napos ünnepünk.

Egyik szentbeszédből ollóztam: „lelki életünk egyik gyökere a misszió.” Igen! Hitünket kaptuk és tovább kell adnunk. Az a tapasztalatom, hogy egy lelkiismereti könnyűség, szabadság van bennem, ha elvégeztem napi missziós munkámat. Nem nyomaszt a teher, hogy elástam legföltettebb kincsemet és aggódva figyelem, nehogy ellopják tőlem, biztosan megmaradjon nekem. Amikor szétosztom, akkor kamatozik, hiszen tudom, hogy nem állhatok Jézus elé, annyival amennyit kaptam, mert azt a keveset el fogják venni tőlem. Akkor leszek üres és szegény.

A templomban megtartott nyitott képviselőtestületi üléseken nem csak a gyakorlati segítők voltak jelen, hanem az úgymond „szimpatizánsok” is, akik figyelemmel, imával kísérték szerveződésünket.

Könnyebb is, nehezebb is volt a dolgunk amiatt, hogy templomunk búcsúünnepé szept. 24-re esett. Könnyebb, mert több embert tudtunk várni a programokra, nagyobbra-színesebbre sikerült az ünnep, nehezebb, mert a Szent Mihály napi ünnepség miatt négy napot kellett előkészíteni, lebonyolítani.

A templomban lévő Szentségimádáson sokan voltak. Karitasz sátrunkból félóránként váltottuk egymást, hiszen a szeretetszolgálat legfontosabb része, egyben alapja, amire épülhet a munkánk, hogy Jézust adjuk bármiféle segítséggel. Munkánk elé helyezzük Őt, hiszen Őt visszük, Őt adjuk. Ez mindannyiunknak nehéz feladat hiszen „én” vagyok, aki fizikálisan látszik egy beszélgetésben vagy ajándékozásban. Aki a szeretetszolgálatot végzi, csak arra lehet szeme, hogy a szükségét meglássa. Ha önmagát is észreveszi, még dolgoznia kell az alázaton. Benedek pápával egyetértve, tapasztalatból én is mondom: a szeretet soha nincs készen. Csiszolni, tisztítani, salakot kiégetni egy életen át tartó program lelkiéletünkben

Egymásnak mondtuk: legyen úgy, ahogy az Úr akarja. Igen, az Ő akarata megvolt, a miénkel vannak általában gondok, ott lehet elvéteni szándékot, motivációt, lelkesedést, ráhangoltságot.

A szervezőknek megvolt a feladatokkal együtt járó problémák, munkák, energiák együttese. De mégis mosolygós szemekkel találkoztam az elmúlt időszakban. Teher volt, hiszen családanyák családfők vállaltak - ők tudják mi az önfeláldozás - mégis a milió, amiben dolgoztunk békés volt, sértődés, huzavona nélküli. Azért voltunk egy család, mert ugyanazt akartuk. Mindenképpen: nem magunkat előtérbe helyezni. Mert néha csak 2-3 voltunk, Jézus pedig, ígérete szerint, ott volt velünk.

A szeptemberi szentségimádáson Antal atya vezetésével azt énekeltük: „légy őrző pajzsom!” Így kezdtük a hónapot. Akik nyitottan, őszintén énekelték, megtapasztalták Jézus jelenlétének védőbástyáját, pajzsát, ami segítségünkre volt egész hónapban. Tudtunk szeretetben, példamutatásban együtt dolgozni nem hívő emberekkel is. A sörsátor, a borkóstoló olyan emberekkel hozott össze, akik kimondottan tiszteltek és megbecsültek minket, látva lelkes munkánkat. Ez már a misszió. Képviselni a számunkra örök értékeket, ami igen szűkösen jelenik meg az ő életükben. Szerettek velünk együtt lenni.

Két nagyon fontos elem, amire a misszionál nagy szükség van: kommunikáció és a mosoly. Nem a külsőségekre gondolok, hanem ami belül van. A felelősség teljes megszólítás akkor kezdődik, amikor van mit mondanom. Akkor van mit mondanom, ha töltekezem. Akkor töltekezem, amikor Jézus elé helyezem magam. A hang nagyon fontos, a kézfogás is, de mi jön utána? Készülődéskor mindenkinek magára kell figyelnie.

Imaéletre, közösségi életre, szentségi életre. Akkor vagyok bátor, amikor megtanultam és hiszem, hogy a Szentlélek fog szólni általam.

A mosolygós arc nagyon átlátszó és igen hamar észre lehet venni, az ún. „kínvagyort”. A mosolyhoz hozzátartozik a szem állása. Igazolja a hitelességet. A lélek tükre, mely árulkodik a belső derűről, szeretetről, magabiztosságról. Ezt eljátszani ideig-óráig lehet, aztán belefáradva összedől az alaptalan alkotmány.

A végére egy fohászt szeretnék mondani: Áldott légy Istenünk, amiért meghívtál minket a legszentebb munkára, hogy szereteted tanúi legyünk a világban. Tégy minket az élet örömhírének apostolává a környezetünkben.

Köszönöm hogy meghallgattak!

Ez az előadás bármikor aktuális lesz az eljövendő időszakban, hiszen 2007. szeptemberében egész hetes misszió elé nézünk. A tanulságokat levonva, sikeresebbé válik felkészülésünk.

Murányi Kati

Az albertfalvi római tábor emlékei fényképeken. Kiállítás

Ezen a címen jött létre az Albertfalvi Helytörténeti Gyűjtemény és Iskolamúzeumban egy kiállítás 2006. március elsejére, Albertfalva születésnapjára, valamint az ez évi Albertfalvi Napok köszöntésére. Ezen alkalommal azt is kifejezésre szeretnénk volna juttatni, hogy a római kori ásatások befejeződtek itt Albertfalván. Ezen munkálatok az 1940-es években kezdődtek el és tartottak több, mint 6 évtizeden keresztül. Az utóbbi 25 évben múzeumunk is figyelemmel kísérte ezeket a munkálatokat, hiszen vonzáskörzetünkben folytak. Számptalan videó felvétel és fénykép készült az ásatások során. Az ásatásokat az Aquincumi Múzeum végezte. A kiásott leleteket is ott őrzik a mai napig. Az Albertfalván talált eszközökből itt a múzeumban készítettünk egy kiállítást Albertfalva létrejöttének 175. évfordulójára, 1994-ben. Miután igen nagy volt az érdeklődés és a kiállítás csupán egy hónapig lehetett nyitva, úgy határoztunk, hogy most fényképeken ugyan, de megismételjük. A kiállítás bemutatja a területet ásatások közben és az ásatások után, azaz amikor létrejött a Savoya-park. Az itt talált leletek többsége is látható a kiállításon. Ahhoz, hogy értékelni lehessen ezeket a földben talált kincseket, végezzünk egy kis történeti áttekintést:

Az albertfalvi római kori lakótelep északi részének legnagyobb része a volt Öntödei Vállalat helyén volt. Itt ipari műhelyeket tártak fel, melyek a katonaságot látták el termékeikkel. A kutatás során előkerült egy tímárműhely, két fémfeldolgozó műhely vaskohóval. A feltárások napvilágra hozták még a táborba vezető hadiút hosszabb szakaszát, és az innen nyugatra elágazó út részletét. Az ásatások két szentélyt, gazdasági rendeltetésű épületeket, és egy útállomás maradványait hitelesítették.

Augusztus császár (i. e. 27 - i. sz. 14) a római birodalom területét az időszámításunk körüli évtizedekben a Duna vonaláig kiterjesztette. Az új Pannónia nevű tartomány nagyjából a mai Dunántúl területét foglalta el. A római hódító csapatok a provincia területén pannon és kelta őslakosságot találtak. Budapest területén a kelta eraviscus törzs központi telepe a Gellérthegy déli lejtőjén húzódott. Az I. század első felében a római kormányzat az eraviscusok egyik részét Óbudára, a másik részét az albertfalvi síkságra telepítette át. Ennek a településnek egy jelentős részre volt az Öntödei Vállalat helyén.

I. Claudius császár uralkodása alatt (i. sz. 41-54) a mai albertfalvi síkságra a rómaiak egy lovascsapatot helyeztek. A budai szakaszt a 90-es évekig három lovas alakulat őrizte: Óbudán, Vizivárosban és Albertfalván. Az albertfalvi segédcsoport (auxiliaris) tábor 500 főből álló lovascsapat tartózkodására volt alkalmas. Palánktábor volt, tornyokkal és kettős sáncárokkal látták el. A Duna pesti oldalán élő szarmaták támadásai miatt többször elpusztult és újjáépítették. Az I. sz. 106 után Traiánus császár alatt kőtáborrá alakították és területét megnagyobbították. Mérete 190 x 210 méter volt. 178-ban a tábor épületei ismét megrongálódtak, de a II. sz. végén a tábort még helyreállították. A 259-260-as években egy nagyobb roxolán – szarmata betörés során a tábor és környéke leégett, és többé nem épült újjá. A tábor körüli telep 720000 négyzetméternyi területet foglalt el. Aquincum után a legnagyobb összefüggő római település volt a mai Budapest területén. Lakói többségükben veteránusok, vagyis leszerelt katonák családtagjaikkal, akik környező tartományokból és városokból idetelepült kereskedőkkel és iparosokkal együtt éltek. Az I. században vályogfalas házakban laktak, a II. században már általánossá vált a kőépítkezés. A kutatók a tábortól nyugatra feltárták az ún. Hilarus féle fazekas műhelyt, ahol mézeskalács minták is készültek.

A tábortól délre légfűtéses, több helyiségű, középfolysóval ellátott tornácos lakóépületek álltak. A lakóépületek padozatát agyagból, vagy terrazóból (téglapossal kevert habarcs) készítették, esetleg padlófényképekkel rakták ki. A falakat falfestmény borította és a falfestést stukkópárkány díszítette. A lakótelepekhez kutak és gazdasági jellegű épületek is tartoztak. A ránk maradt köemlékek, falfestmények és stukkódíszek fejlett szobrászatról és iparművészegről tanúskodnak. A lovas katonák és az állattartással

foglalkozó földműveseknek a hitvilágában Epona istennő fontos szerepet játszott. Az iparosok és kézművesek főként Minerva istennőt tisztelték. A lakosság az albertfalvi tábor és telep mellé temetkezett. A síremlékek töredékei a helyi lakosság túlvilági elképzeléseiről is tudósítanak.

A kiállítás megtekinthető kedden és csütörtökön 16 és 18 óra között. Eredeti elképzelések szerint december végéig lett volna nyitva. A nagy érdeklődésre való tekintettel azonban meghosszabbítjuk 2007. március 1-ig, Albertfalva születésnapjáig. Ez csak akkor valósulhat meg, ha Újbuda Önkormányzata nem adja el a múzeum épületét. Ez az épület 75 évvel ezelőtt épült igazgatói lakásnak, és 25 éve az Albertfalvi Múzeum. Kívánunk kellemes ünnepeket mindenkinek, különösen azoknak, akik rendszeresen látogatják múzeumunkat és áldozatkészségükkel gyarapítják annak anyagát.

Beleznay Andor

Az egyházi oktatás helyzete napjainkban az Európai Unióban

Bevezetés

2004. december 14-én fázosan toporgok a tömegben az Oktatási Minisztérium előtti tüntetésen. Elmerengek. Édes jó Istenem! Elégedetlenségünk miatt tüntetünk, de mit nem adtam volna azért, ha két évtizeddel ezelőtt valaki azt súgja nekem, hogy a nem túl messzi jövőben a közel 400 egyházi közoktatási intézmény egyik vezetőjeként fogok demonstrálni, mert valamilyen negatív diszkrimináció éri a keresztény iskolákat. Persze, a jövőmondó látnoki szavait 20 éve igazán senki nem vette volna komolyan, a hazánkban bekövetkezett változás lám, legmerészebb álmainkat is felülmúlta, hiszen mindnyájunk öröme az Albertfalvi Templommal szemben 15 éve sikeresen működik a Don Bosco iskola.

A rendszerváltozás előtt még csak nyolc katolikus, és egy-egy református és zsidó felekezeti oktatási intézmény volt Magyarországon. A tájékozottabb negyvenesek emlékeznek, ha egy pedagógust akkoriban rendszeresen a templomban látták, igencsak az állásával játszott. Bizony az is előfordult, hogy ha házasságát Isten előtt kötötte, pillanatok alatt nézhetett más munkahely után. Kilenc és négyszáz! Ha csak felszínesen, a kérdéskör mögé túlságosan nem nézünk, csak a pusztá számokat tekintjük, igazán nem lehetünk elégedetlenek.

* * *

Kezdetben volt az Ige!

A keresztény középkorban az oktatás - különösen **Európában** - szorosan összeforrt a katolikus egyházzal. Az első tanítók, tanárok, szerzetes vagy világi papok voltak, és a mai unió legtöbb országában egészen a liberalizmus és a marxizmus térhódításáig az oktatás-nevelés ügye zömében az egyházak kezében volt.

A II. világháború után a **szovjet imperializmus** alatt sínylődő országokban aztán egyik pillanatról a másikra kivették a felekezetek kezéből az ifjúsággal való foglalkozást, és a demokrácia látszatát néha fenntartva – de sokszor már a látszattal sem igen törődve - hazánkban kevesebb, mint háromezer diák számára - engedélyezték a felekezeti, nem „semleges” világnézetű oktatást. A mai felnőtteknek, akik ezt az időszakot megélték, nem kell részletesen elemezni a történeteket, a papi pereket, a koncepciók ítéleteket, ezek igen sokszor súlyos börtönbüntetéssel értek véget. Időközben a szovjet csatlós országokban a bolsevizmus azért lassan, de biztosan ballagott a megsemmisülése felé, s amikor a rendszer már eresztékeiben recsegett, ropogott, s egyre nehezebb volt a demokrácia látszatát fenntartani, fokozatosan enyhült a politikai légkör. Megszűntek a papi pereket, a hívó tanárok felé pedig már a főnökeik is csak enyhe fejcsóválással fejezték ki nem tetszésüket. (Jó politikai szimulacriát megáldott iskolavezetők nem ritkán össze is kacsintottak a vallásosságukat egyre inkább felvállaló tanáraikkal.)

1989-től már szemet hunytak a pártok újjáalakulása előtt, úgy tűnt, a hatalom beletörődött a többpártrendszerbe, és a szerzetesrendek tetszhalott állapotukból való ébredését is tudomásul vették.

Az Antal-kormány működésének elején az 1991-es XXXII. Törvény lehetőséget biztosított az egyházak számára volt ingatlanjaik visszaigénylésére.

Azóta pontosan 17 év telt el. Megszületett a magyar kormány és a Vatikán között az egyezmény, amelyet éppen napjainkban erősített meg XVI. Benedek pápánál tett látogatása során Sólyom László köztársasági elnök. Az egyházakat közelebről nem ismerő, médiákból tájékozódó halandó mindebből csak azt látja, hogy alig húsz év alatt ötvenszeresére nőtt a felekezetek által működtetett közoktatási intézmények száma, megalakult a katolikus és a református egyetem.

Ha ilyen hatalmas a fejlődés, akkor hol van itt a probléma? – kérdezheti a nem kellőképpen tájékozott ember. Félhetünk-e valamiféle bolsevista restaurációtól? Nem gondolnám! Teljesen logikus, hogy Uniós csatlakozásunkkal az egyházakat már sem betiltani, sem látványosan diszkriminálni nem lehet. De nehézségeket okozni, kisebb-nagyobb akadályokat gördíteni a működés elé, azt azonban lehet! Ügyes, taktikus

médiapolitikával, gazdasági szorongatással lehet az egyházi oktatást súlyos nehézségek elé állítani, néha egészen ellehetetleníteni.

* * *

A mai bajok okát három oldalról közelíthetjük meg.

Az első és talán legfeszítőbb problémája az egyházi iskoláknak az ország szekularizálódása, elvallástalanodása, s az, hogy a gyakorló hívők száma az összlakosság vonatkozásában lassan törpe minoritássá lett. E tendencia ellen hat valamelyest (ami az „átkosban” is gyakorlat volt), hogy nem hívő, sőt ateista szülők is sok esetben szívesen adták és adják gyermekeiket egyházi iskolába azzal, hogy a „papok vagy apácák majd megtanítják” őket viselkedésre, ill. a magasabb tudományokra.

A felekezeti iskolák további erősödésének, terjedésének másik komoly akadálya, hogy nemcsak a vallásos nevelést igénylők, hanem általában a fiatalok száma is egyre csökken. Így ma már több intézményben nagyobb a felvehető létszám, mint a jelentkező! A harmadik ok, hogy az elmúlt tizenhat év alatt ez a harmadik kormány, amelyik - kisebb-nagyobb betartásokkal -, mindig akadályozza azt a hihetetlen erőfeszítést, amit ezen intézményekben a pedagógusok tesznek a magyar ifjúságért. Ezek az akadályok, mint fent említettem, legtöbbször nem túlságosan látványosak, ügyes tálalással, PR módszerekkel annyira lehet tompítani, elhazudni a felállított buktatókat, hogy az „átlagpolgár” mindebből semmit sem vesz észre.

Jó példa erre, hogy az elmúlt időszakban sikerült elhiteni a lakossággal azt a hazugságot, hogy az egyházi iskolák diákjai egy főre vetítve több támogatást kapnak, mint az önkormányzatiak. Ennek természetesen az ellenkezője igaz!!

A normatíva kisebb-nagyobb megnyirbálása, a támogatások halasztott kifizetése mind- mind olyan fékek, amelyekkel a hatalom próbálja ezen intézményeket ellehetetleníteni.

A fenntartók, illetőleg az intézményvezetők ilyenkor kénytelenek a szülők segítségét, támogatását kérni és igénybe venni, alapítványokon keresztül valami kis pénzt pumpálni az oktatási intézményeikbe. Ezek a nagyon nem szívesen meghozott, kunyerálásnak tűnő pénzszerzések viszont egyre több családnál komoly problémát okoznak. Szülői tájékoztatókon sűrűn hangzik fel az a kérdés: „és tessék mondani, mennyi tandíjat kell fizetni az egyházi iskolában?” A válasz magától értetődően csökkenti eme intézmények imázsát.

Ma az egyházi iskolák, ha komoly nehézségekkel is, de még működnek (2006. november), de a tervezett további megszorító intézkedések következtében elképzelhető, hogy egyes iskolákat a fenntartók kénytelenek lesznek bezárni. Pedig az Unió egyes országaihoz képest mi nem is vagyunk nagyon rossz helyzetben. Ha körbetekintünk, rendszerint azt tapasztaljuk, hogy a szekularizáció, a fogyasztói társadalom, a liberális változások szinte mindenütt nagyobb kárt okoztak, mint a majd' fél évszázadon keresztül regnáló kommunizmus.

Jómagam az 1980-as évek elejéig egyáltalán nem utazhattam Nyugatra, csak már a haldokló rendszer végóráiban kaptam „kék” útlevelet. Azóta viszont végigjártam **Nyugat-Európa** legtöbb országát és lehetőségem nyílt az ottani oktatási viszonyok tanulmányozására.

Az egyházi iskolák helyzete az említett okok miatt ott sem rózsás, sőt némely esetben a miénknél sokkal rosszabb, ami természetesen minket egyáltalán nem nyugtat meg, sőt jobban elgondolkoztat.

Ma a nyugat-európai országokban a mienktől teljesen eltérő támogatási rendszer működik. A tanárok állami alkalmazottak és a fizetésüket, még ha papok vagy apácák is, teljes mértékben az állam biztosítja, ellenben az iskola fenntartása az egyházak dolga. Igaz, az iskolák költségvetésének jelentős részét (70-75%-át) akárcsak nálunk a pedagógusok bére teszi ki. A dologi kiadások, a karbantartás, és az egyéb költségek a fenntartót terhelik.

Jó, jó! – mondhatjuk erre, ezekben az országokban nem vették el az egyházaktól a működésüket biztosító földjeiket, ingatlanjaikat, így kínálkozik olyan bevételi forrás, mely az iskoláik megfelelő finanszírozását biztosítja.

Nálunk ez az utóbbi támogatási megoldás tragikus lenne az egyházi szervezetekre nézve, hiszen a szerzetes-rendeknek, illetve a püspökségeknek nincs akkora bevételük, amiből oktatási intézményeiket finanszírozhatnák.

Az elmúlt pár évben érzékelhető **Magyarországon** valami elmozdulás, és ott, ahol lehetőség kínálkozik, próbálnak egyes közösségek kisebb-nagyobb vállalkozásokkal könnyíteni terheiken. Példa erre az üzletek polcain újabban megjelenő minőségi pannonhalmi borok bő kínálata, vagy a mosonmagyaróvári piaristák által épített és üzemeltetett korszerű hotel megnyitása.

Ez nálunk sajnos még annyira ritka kuriózum, hogy ebből nem lehet fenntartani az intézményeket. Mivel az egyházak tulajdonait csak részben kapták vissza, 2011-ig ennek megváltásaként az állam ún. kiegészítő támogatással hozzájárul szervezeteik működéséhez. Évről évre ennek a kiegészítő támogatásnak a kifizetésével adódik a legtöbb probléma. Ha az Európában uralkodó tendenciát vizsgáljuk, egyértelműen azt látjuk, hogy az elkövetkezendő évtizedekben fel kell készülni arra, ami Nyugat-Európában már úzus, hogy csak a pedagógusok fizetését biztosítja az állam, a többi a fenntartók gondja.

Austriában az egyik „legkatolikusabb országban” ma még viszonylag nagy az egyház tekintélye, de a nehezebb anyagi körülmények között működő tanító szerzetesrendek, hogy a színvonalas működésüket garantálhassák, viszonylag magas tandíjat szednek.

Kismartonban, egy jó hírű katolikus középiskolában az évi tandíj 1000,- Euró, és erre jön még az étkezés, illetve a kollégium költsége. Ez az összeg ott nem számít túlságosan soknak, Bécsben, különösen nevesebb, divatosabb iskolákban ennek háromszorosát is fizethetik a szülők.

Ezzel szemben nagyon korrekt, de már itt is a liberális állam megmutatkozása, hogy a kormányzat nem szól bele abba, hogy mennyi lehet a tandíj. A felső határ néha a csillagos ég! A tandíj fokozatos növekedése következtében mindenütt látványosan csökken az érdeklődés, különösen a vidéki, kisvárosi felekezeti oktatási intézmények iránt.

A **németországi egyház** Európa egyik leggazdagabb egyháza. Pedig a templomok ott is meglehetősen üresek, a paphiány minden képzeletet felülmúl, sok plébánián működnek idegen országból jött, legtöbbször lengyel származású papok. A templomok tatarozottak, az orgonák hangverseny minőségűek, egyelőre jut pénz még a szegényebb (keleti) egyházak megsegítésére, de a szabadelvűség már itt is megtette romboló hatását.

Koblenz és Bonn között található **Schönstadt**, melyet egy lelkes pap, Pater Kemptenich alapított. Ezen a környéken minden második felnőtt habitusban jár, s a messziről jött idegen bizony elcsodálkozik a mai világban ritkán tapasztalható mély vallásosságtól és a nem mindennapi, szívet gyönyörködtető látványtól.

Ebben a kisvárosban meglátogattunk egy nővérek által fenntartott, Németországban „jegyzett” leánygimnáziumot. Az iskolában dolgozó nevelők kilencven százaléka szerzetesnővér. A szigorú nevelés és színvonalas oktatás miatt nagy fegyelmet, jó, sőt kiemelkedő tanulmányi eredményeket vártunk. Nagyot csalódtunk, mikor megtudtuk a diáklányok tanulmányi eredményeit, s megismertük az iskola fegyelmi helyzetét. Az igazgató nővér szerint a 16 év feletti diákok közül szinte senki sem jár vasárnap szentmisére, és az érettségi előtt álló lányok majdnem mindegyike régen túl van már a testi szerelem első élményén.

Minden, ami szekularizáció, minden, ami liberalizmus, az **Frankhonban** mutatkozik meg legmarkánsabban. Nem túlzás, ha azt mondjuk, itt minden, ami az egyházzal kapcsolatos, az a francia forradalomra vezethető vissza. A „dicsőséges forradalom” eredménye, pl. hogy 1792. szeptember 24-én Párizsban egy nap alatt háromszáz pap és négy püspök végezte doktor Guillotin műszere alatt.

Az egész forradalom idején ötezer pap feje hullik a fűrészporos kosárba, harmincezer menekül külföldre, és további lelkészek ezreit viszik rabszolgamunkára. Hatályon kívül helyezik a keresztény időszámítást, sőt a Hébert által vezetett községtanács eltörli még a kereszténységet és Istent is. Meghirdetik az ész kultuszát. Megszüntetik a vasárnapot, decimális időszámítást vezetnek be, valamint csak tíz nap után adnak egy munkaszüneti napot. A templomokat kifosztják, azokat kőbányának használják, ez lett a sorsa többek között Saint Denis és Chartres világhírű katedrálisainak is.

1795-ben papíron szétválasztják az egyházat az államtól, s miközben a szabadságot, testvériséget, valamint az emberi jogokat teli torokkal szajkózzák, lábbal tiporják a vallási és a lelkiismereti szabadságot. A templomok állami tulajdonba kerülnek, többségük ma is így működik, ezért állapotuk sokkal rosszabb, mint például a németországiaké.

E rövid történelmi áttekintés után jöjjünk vissza a mába.

A franciaországi, ún. „szilikonvölgy” fővárosa, **Angers**. A város neves gimnáziumának vezetői, pedagógusai külföldi kapcsolatokat keresve jutottak el hozzánk, a Szent Margit Gimnáziumhoz. A Comenius program keretében több alkalommal látogattunk a városba, és fogadhattuk képviselőiket iskolánkban. Arra a kérdésre, hogy van-e náluk hittanoktatás, azt válaszolták: „Pap ide be nem teheti a lábát, aki hittant akar tanulni, menjen a templomba.”

Az igazsághoz tartozik, hogy a lehetőséget erre a diákoknak mindig biztosítják.

Egy másik történet, ami szintén nagyon jellemző Franciaországra. A városkában sétálva be-benéztünk a templomokba, már amelyikbe be lehetett nézni, ha éppen akkor nem volt bezárva. Az egyik utcában kolleganómmal, miközben kíváncsian és éhesen nézegetjük az éttermek bejáratánál kitett étlapokat, odalép hozzánk egy angol úr, és azt mondja: ne ide menjenek be, alig pár lépésre van egy kiváló étterem, ott igazán jót ehetnek. Felkeltette érdeklődésünket a láthatóan ingyenc úriember, s elindultunk. A jelzett helyen éttermet nem, csak egy csodálatos, frissen tatarozott barokk templomot láttunk, tornyában csillogó aranyozott kereszttel. Kíváncsian benéztünk a szent helyre és eltátottuk szánkat a csodálkozástól.

A gyönyörűen karbantartott templomban a padok helyén, súlyos tölgyfaasztalok körül aransújtásos pincérek suhantak, s az oltáron elhelyezett grillsütőn fehér sipkás szakácsok sütögették a finomabbnál finomabb

falatokat. Munkatársnőm elgondolkodva csak annyit mondott: „ez nálunk még a komcsik sem engedték meg maguknak.”

Franciaország keleti felén, a pezsgő városában, **Champagne**-ban egy szerzetesnővérek által fenntartott gimnáziumban nincs órarendbe iktatott hittan (?), és a tanárok többsége egyáltalán nem hívő. Ha a tanuló hittant akar tanulni, délutánonként fakultatív módon megteheti. Kérdésünkre, hogy a majd' ezerfős egyházi iskolából ezt a választható tantárgyat hányan igénylik, a válasz: nem több mint egy tucat.

A tanteremben „természetesen” nincs kereszt, és ottlétünkkor éppen azon vitatkoztak, hogy a lányok nyakában lévő aranykereszt viselése mennyiben engedhető meg az iskolában. Ugyanis ha az iszlám jelképeket, ruhaviselést tiltják, akkor a keresztény jelképeket is tiltani kell!

* * *

A siralmas tapasztalatok után menjünk Délebbre, **Olaszországba**, a katolicizmus fellegrárába, Rómába. Piarista iskola a Monte Marion. Érdeklődésünkre elmondják, hogy a szülőknek itt is magas tandíjat kell fizetni, mert ezt az iskolát az olasz állam alig támogatja.

Ha utóbbiaknál kicsit derűsebb képet szeretnénk, utazzunk a messzi Északra! Ezen a tájon találunk jobb példákat is, különösen, ha **Finnországba** látogatunk. Itt a lakosság több mint kilencven százaléka evangélikus, ellenben a gyakorló katolikusok száma alig haladja meg a háromezret. Az „ezer tó” országában a katolikus egyház teljes mértékben szórvány egyház, de az evangélikus egyház láthatóan erős és még nagy tiszteletnek örvend. Itt kivétel nélkül minden polgár adójának egy része (ha nyilatkozik, ha nem), az evangélikus egyházhoz folyik. Minden diák tanul hittant, Biblia ismeretet, erkölcsant. Az evangélikus egyház náluk még jó értelemben vett államegyház.

Talán ebből is következik a feltűnően jó közmorál, hogy például falvakban, kisvárosokban az autót úgy hagyják ott az emberek az utcán, hogy az ajtaját nem csukják be, de a lakásokat sem szokás kulcsra zárni, csak ha hosszú időre elutaznak.

Bizonyára ez is hozzájárul valamicskét ahhoz, hogy a nemzetközi PISA felmérések szerint Európában a legtöbb tudományban a finn diákok kimagaslóan a legjobbak. Sokat köszönhet az evangélikus egyháznak az állam. Ezen a Földön analfabéta már évszázadokkal ezelőtt is ritka volt, mint a fehér holló, ugyanis az egyház csak írni, olvasni tudó szerelmeseket adott össze. Erős kényszer alatt voltak tehát a frigyre készülők, de ez a kényszer az ország javára szolgált.

Azért ne higgyük, hogy náluk minden fenéig tejfől és hogy a bomlás apró jelei nem mutatkoznak meg. Mióta megjelentek a külföldi vendégmunkások gyermekei az iskolákban, a „demokratikus” iskolaigazgatók komoly dilemma elé kerültek. Rettenetes gondjuk a következő: „Mit csináljak, ha megjelenik az osztályban nem keresztény diák, milyen jogon teyem kötelezővé a hitoktatást?” Gondolkodásukra jellemző, eszükbe se jutna ezeknek a diákoknak, akár összevontan is csak erkölcsant vagy a Koránt tanítani, ezért inkább az egyszerűbb utat választják, senkinek sem oktatnak a kereszténységről semmit.

Körképünk után megállapíthatjuk, az Unió országaiban a kereszténység és a keresztény oktatás helyzete néhány kivételtől eltekintve nem éppen rózsás.

Európa szekularizálódása, elvallástalanodása az antiklerikális befolyás évtizedek óta egyre erősebb. Naponta tapasztalhatjuk a keresztény értékek devalválódását, s azt, hogy ebben az értékválsággal küzdő világban az egyház szerepe csaknem észrevehetetlenné vált. A szabadelvű társadalmi és kulturális erők lassan, de biztosan bomlasztják a hittel kapcsolatos intézményeket, beleértve a családot, a nemzeti mozgalmakat, a nem semleges oktatást, s végül magát a civilizációt.

Éppen ebből következik, hogy az Unióban az egyházi iskolák szerepe, elsősorban a jövő generációjának érdekében hihetetlenül felértékelődik, fontossá válik. Az egyre liberálisabb társadalmakban, ha a szerzetesi, papi hivatások csökkenő tendenciája nem áll meg, akkor akár az évszázad közepére egy-két ország kivételével megszűnhetnek a szerzetesrendek, s az általuk fenntartott iskolák. A templomokat lassan eladják, jobb esetben múzeummá alakítják, és a turisták látványosságaként működnek majd tovább.

Németországban az utóbbi években 94 templomot csuktak be és alakítottak át más profán célra. Eközben ugyanitt kétszáznál is több mecset épült, a muszlim hívők száma húszszorosára nőtt, igaz, ők komolyan veszik és tartják is a hitüket.

Az értékek válságára jellemző, hogy a kereskedelmi csatornák híradóiban fontos hír, hogy a spanyol törvényhozás engedélyezte az egyneműek törvényesített együttélését, a saftosabb témákról már nem is szólva, mint például Jézus állítólagos házasságának fessegetése, az alternatív életstílusok agyimosásszerű propagálása, elfogadtatása, melyben benne van a szodómia, a maszturbáció, a vérfertőzés és a csoportsex.

Mint minden, hosszan, évszázadokon, netán évezredekken keresztül működő szervezetnek, így az egyháznak is illik, sőt kell néha meg-megújulni. A katolikus egyházat története során több ilyen megújulási törekvés lendítette át a holtponyjain. Amíg a tradicionális szerzetesrendek az utolsó ötven évben utánpótlás tekintetében

komoly nehézségekkel küzdöttek és küzdenek, az 1941-ben Martial Martiel mexikói pap által alapított Legio Christi Közösség új szint, új dinamizmust és igazán komoly fellendülés reményét hozta egyházunkba.

Igazán veszélyesek, el kell őket némitani – adták ki a parancsot a szabadelvű elvtársak, és hamarosan beindult az ilyen esetekben professzionálisan kiagyalt gépezet. Ilyen esetben nyomban találunk egy-két tanút, aki eskü alatt vallja, hogy a fiatalok példaképe, a népszerű pap valamikor pedofil, homoszexuális, transzvesztita volt, netán számtalan gyermek apukája, akit sikkasztással is vádolnak.. Tökéletes hatást érnek el, hisz' a világ összes média csatornája biztosan hetekig harsogja a kitalált sztorit és mossa a fejekbe a gyanút, amit ebből kifolyólag szinte az egész világ megismer.

Ilyen és hasonló hírek naponta borzolják Európa keresztényeinek egyéb iránt is megviselt idegeit.

Feltehetjük a kérdést, mit hoz a jövő?

Várhatunk-e valamiféle keresztény megújulást? II. János Pál „média halála”, a német Ratzinger bíboros egyházfővé választása felcsillantott valamiféle reményt, de ugyanakkor ezekkel, a reménykeltő eseményekkel szemben az előbb említett hatások igencsak dominálnak.

De azt igazán semmiképpen sem hagyhatjuk, hogy a vallástalan réteg (több országban még kisebbség!) uralkodjék zsarnoki módon rajtunk, erkölcsinken, hagyományainkon, kultúránkon. A ma olyannyira divatos vallási pluralizmus és tolerancia nevében egy magát értelmiséginek nevező csoport brutális elnyomás alatt tartson minket, a másképpen gondolkodókat. Nem hagyjuk, mert nem hagyhatjuk!

* * *

Epilógus

Ezzel szemben valóságos csoda módján, a vallás él és friss forrásokból terjed. Ezen üdítő források között találhatjuk keresztény iskoláinkat, jövőnk reményét és zálogát.

Számunkra ugyanis csak a remény marad és a krisztusi ígélet.

Sümegh László

Benelux körút: Rotterdam és Delft

Reggeli első programunk Rotterdamban volt. A kikötőbe mentünk, ott áll az Euromast, az „Európa árboc”. Ez egy kilátótorony, amely valóban, mintegy árboc emelkedik a kikötő partján.

Magassága megközelíti a 180 métert. Kb. egyharmadánál egy terasz található. Első menetben ide liftezgettünk fel. Innen már sokkal karcsúbb volt az építmény, amelyet egy kör alakú „valami” vett körül. Később kiderült, hogy ebbe a valamibe igyekeztünk. Ez egy zárt, üvegfalú kilátó volt, amelyik spirál alakban, lassan forogva jött a csúcstól lefelé egészen a teraszig. Először tehát az árboc belsejében lévő zárt liften mentünk a csúcs közelébe, ahol átszálltunk ebbe kör alakú kilátóba. Ott körben ültünk kifelé fordulva az üvegfalak felé. Alul a padozat is kör alakú ablakokat zárt magába, olyasfajtaakat, mint a kajütablakok. Megindult tehát lefelé lassan körbe forogva és egyre lejjebb ereszkedve. Körben lehetett látni a kikötőt és a várost is, bár a ködös-esős időben csak a közelebbi részeket lehetett jól kivenni. Mintegy három-négy perc alatt értünk le újra a teraszra. Különleges és érdekes élmény volt. Rotterdamból mást nem láttunk, mert a II. Világháborúban szinte teljesen elpusztult, és az újonnan épített város állítólag különleges turisztikai látnivalókat kevésbé tartalmaz.

Folytattuk tehát utunkat Delft városába. Őszintén megmondom, ezelőtt erről a városról szinte semmit sem tudtam, szégyenszemre. Itt azonban lehetőségünk nyílt megismerni ennek a híres németalföldi városnak történelmét és gazdag múltját.

Az óvárosban ma is csatornák találhatók, hársfák szegélyezik a vizet, amelyen itt is, ott is ódon hidak ívelnek át. Az egyik ilyen kis csatorna partján állt a múzeum, ahová igyekeztünk. Már az előző nap, a Rijks múzeumban, ízelítőt kaptunk a delfti fajansztárgyak szépségéből, itt pedig élőben láthattuk azoknak készítését (legalábbis a díszítést), és megismerhettük ezen iparág történelmét.

Az első jellegzetes delfti fajanszok a 16. század végén kerültek ki gyártóik kezéből, a 17. században lendült fel ez a sajátos ipar, amelynek 1680-tól 1740-ig számítják a virágkorát. A tányérok, tálak, díszedények és szobrocskák mellett japán mintára bútorokat, sőt madárkalitkákat és hegedűket is készítettek! Ilyeneket is láttunk az amszterdami múzeumban. A delfti fajanszgyártás történetében három nagy korszakot szokás megkülönböztetni.

Az első a 17. század közepéig tartott. Az ebből a korból származó készítmények kék alapra gazdagon kékekkel vannak festve, és az ábrázolások mindig figuratívak.

A második korszakban a kelet-ázsiai porcelánt utánozták. Ennek praktikus, üzleti okai voltak! A hollandok, nagy hajósok lévén, a Távol-Keletről porcelántárgyakat hoztak be. Ezek olyan finomak és olyan

ritkák voltak, hogy kezdetben csupán uralkodói udvarokban, főúri kastélyokban használták vagy csodálták. Gondoljunk csak Versailles-ra, a Schönbrunni kastélyra vagy Madridra, ahol a királyi palotákban külön porcelán-szobák voltak. E keleti porcelánok roppant értéke arra ösztönözte a delftieket, hogy maguk is hasonlókat állítsanak elő, sőt, a maguk művészetéből és ügyességéből hozzá is tettek.

A 18. század elején - a harmadik korszak kezdetén - oly sokoldalú lett a gyártás, annyira különböző darabok kerültek ki, hogy általánosan nehéz lenne mondani róluk. A delfti fajanszról annyit lehet összegzésként megállapítani, hogy a cserepe rendszerint sárgás és csengő, a máza élénk és fényes, s a díszítése legtöbb esetben kék.

A múlt után a jelenbe tértünk vissza, és átmentünk a kiállító terembe, ahol vásárolni is lehetett a kiállított tárgyakból. Itt újra megállapíthattuk, hogy valóban gyönyörűek, de nem a mi pénztárcánknak valók, nagyon drágák. Ami igazán tetszett, annak ára több ezer Euro volt.

A múzeum előtti csatornában kisebb-nagyobb hajók jöttek, mentek. Nemsokára a piactérre értünk, ahol több évszázados épületek néztek ránk. E piactér a város központjának két fő nevezetessége a Városháza és az Új Templom. A főteret öreg házak övezik, mint az egykori Vajház, a Mázsaház, a Gabonabörze és a halpiac. Az Új Templom történetére még visszatérünk

Először azonban átvágtunk a téren, és az egyik legrégebbi csatorna mentén a legismertebb történelmi emlékhöz tartottunk a Prinsenhof-hoz, Orániai (Hallgatag) Vilmos meggyilkolásának színhelyéhez, és a vele szemben álló Öreg Templomhoz.

Ki is volt Orániai Vilmos, akit joggal tartanak Hollandia megalapítójának.

A nassauai gróf fiaként látta meg a napvilágot 1533-ban katolikus főúri családban. Egy gyermektelen rokonától örökölte az Orange (Oranje, Orániai) hercegséget. A dél-franciaországi hercegség birtokosaként lett Orániai Vilmos a neve. Az ifjú herceg V. Károly császár udvarába került, aki elhalmozta kegyeivel, és utódjának, II. Fülöp spanyol királynak a jóindulatába ajánlotta. Fülöp ki is nevezte Orániai Vilmost a németalföldi államtanács tagjává. Orániai Vilmos herceg négyszer nősült. Második felesége Mórica sász választófejedelem leánya volt, ez a házassága politikai következményekkel járt. Magára vonta vele II. Fülöp gyanúját, ő maga ellenzékbe vonult. Alba herceg, aki a spanyol király nevében minden eszközt megragadott a németalföldi rend helyreállítására, Orániai Vilmos 13 éves fiát elfogta, és túszként Spanyolországba küldte, a herceg birtokait pedig elkobozta. Orániai Vilmos erre hátat fordított a katolicizmusnak, áttért Kálvin hitére, sereget toborzott, és a németalföldi felkelés vezérévé választották. (A herceg inkább a fegyveres harcot választotta, mert a „mérsékelt ellenállást” kifejtőket, így Hoorn és Egmont grófokat is kivégezték. Egmont gróf neve a mai napig jelképezi a szabadság eszményét, valószínűleg Beethoven híres kísérő zenéje és főleg annak is világhírű nyitánya miatt.) A herceg államférfiúi és hadvezéri tehetsége ekkor bontakozott ki. 1576-ban elérte, hogy az összes németalföldi tartományok egyesültek a spanyolok ellen. Az északi szövetségben tömörült -főleg protestáns- tartományok kiharcolták függetlenségüket, és ebből lett a mai Hollandia. A többi tartomány megmaradt katolikusnak a spanyol király fennhatósága alatt. Ezekből alakult ki a mai Belgium és Luxemburg. II. Fülöp megátkoztatta Vilmos herceget, és 25 ezer aranyat tűzött ki a fejére. A vérdíj sok kalandort ösztönzött arra, hogy merényletet kövessen el, ami néhány sikertelen kísérlet után egy francia kalandornak sikerült is.

Megérkeztünk a Prinsenhofhoz. A Prinsenhof épülete a 15. sz. elejéről származik, Kr.u. 1400 táján alapították a Szent Agátáról elnevezett zárdát. 1572-ben lett az Orániai herceg rezidenciája, miután a protestánsná vált Németalföldön konfiskálták az egyházi javakat. Itt gyilkolták meg Orániai Vilmost. A herceg egykori dolgozószobájából a refektórium felé vezető lépcsőnél még látni a golyók nyomát, amelyeket a Hallgatag Vilmos életét kioltó golyók hagytak azon a bizonyos 1584. évi júliusi napon. A krónika szerint a francia nemes a sikeres merénylet után elmenekült, de felbukott egy szalmarakásban, és így elfogták.

A szomorú emlékü kolostor mellett áll az Öreg Templom, amely a 13. század közepén emeltek. A sorozatos átépítések miatt nem is annyira művészettörténeti szempontból jelentős, mint inkább tornya miatt: az 1300 táján emelt torony észrevehetően ferde! Nem csoda, ha senki sem meri megszólaltatni a benne levő, igen súlyos harangot, amelyet 1570-ben öntöttek és körülbelül kilenc tonna súlyú. Ebben a templomban is számos régi síremlék vonja magára a figyelmet. Itt van eltemetve Antonie van Leeuwenhoek, mikrobiológus, a mikroszkóp egyik feltalálója. Leeuwenhoek (1632-1723), Delft városka adószedője volt, mellesleg híres szemlencse-csiszoló mester és természettudós. Lencséivel már 270-szeres nagyítást tudott elérni 1670-ben, és ezzel eddig ismeretlen, parányi élőlények világát fedezte fel közben tartott műszereivel. Itt van Vermeer a híres festő sírja is, sírja mellett egy állványon egyik ismert festménye látható. Körös-körül tengernagyok, tengerészek és katonák síremlékei. A templom maga protestáns, de ablakainak egy része még a katolikus korból származóan díszesek, pompájuk vetekszik a gótikus francia katedrálisok ablakaival.

Visszasétálunk a főtérré az Új Templomhoz.

Az Új Templom több történelmi emléket és művészi látnivalót tartogat. Bajor Albert volt az, aki még fából készült templomot emeltetett ezen a helyen, aztán 1384 táján kezdtek hozzá a Mária, később pedig Szent Orsolya tiszteletére rendelt templom építéséhez, de most már kőből. A 15. század utolsó éveiben készült el. A képrombolók (kb. 1566-1568), később a protestánsok egyszerűségi elvei, sok kárt tettek a templom eredeti műkincseiben. A torony 108 méter magasságig emelkedik, építészetileg az az érdekessége, hogy négyszögű az alapja, tetején viszont már nyolcszögben emelkednek a kőből és téglából készült falai. A templom falai kissé elhajlanak, ez még egy szörnyű löportár-robbanás nyoma, amely annak idején Delft nagy részét el is pusztította.

Ahol az oltár állott, most Hallgatag Vilmos monumentális síremlékét láthatjuk. A kor divatja szerint két testhelyzetben is megőrkítették: a szarkofág tetején holtában pihenve, ezen kívül mintegy trónon ülve. A síremlék 1614 és 1620. között készítették belga kőből és olasz márványból. A szarkofág tövében egy kutyafigura látható: a krónikások feljegyezték, hogy a herceg kutyája gazdája halála után éhen pusztult, egyre csak a sír mellett nyüszített. A herceget vértetben, kardosan és parancsnoki bottal ábrázoló bronzszobor a valóságot akarja visszaadni, ezt a 17. századi szokások szerint jelképekkel vegyítette a művész. A sírt körülvevő oszlopsor négy sarkán az Igazság, a Szabadság, a Vallás és a Bátorság allegorikus alakja áll, a sírt még külön a Hírnév szárnyas szobra díszíti.

Számos síremlék érdemel még említést a templomban, valamennyi a holland történelem kiemelkedő alakjainak állít emléket.

A Fő tér mellett egy kis mellékutcában áll a kéttornyú katolikus templom. Meg akartuk tekinteni, de sajnos tatarozás miatt zárva volt, illetve csak egy kis Mária kápolnába lehetett betérni. Itt a Szűzanya oltárát sok-sok égő gyertya vette körül. Röviden imádkoztunk egy kicsit, aztán indultunk vissza a buszhoz, hogy folytassuk utunkat Hágába.

Ez azonban már a következő rész meséje lesz.

Madaras Gábor

Merjünk önmagunk lenni! **Gondolatok a karácsonyi képeslapok nézegetése közben**

Bizonyára Önök is számtalan karácsonyi képeslapot küldenek és kapnak évről-évre. Ugyanígy vagyok én is. December közepén örömmel küldök egy-egy lapot minden évben a nem túl közeli rokonoknak is, ugyanúgy mint a TINTA Könyvkiadó üzleti partnereinek. És sok üdvözlőlapot hoz a postás a karácsony előtti napokban, mind a rokonainktól, mind az üzlettársainktól. A lapokat félreteszem minden évben, mert néhány éve felfigyeltem egy kortünetre, hogy tartalmuk egyre távolodik a keresztény karácsony gondolatvilágától.

A több éves „gyűjteményem” hozzávetőlegesen 300 képeslapot tartalmaz. Az amúgy remek kiállítású üdvözlőlapok ma már csak elvéve ábrázolják a Máriát Józseffel és a Kisdeddel. Szinte egyedüli kivételt képeznek évek óta Tarlós István korábbi óbudai polgármester üdvözlő lapjai. Eddig három alkalommal kaptam a polgármester úrtól karácsonyi jókívánságokat, mindhárom lapon a szent család látható egy-egy szépséges barokk festményen. (Évekkel ezelőtt Sinkovics Imréről szóló könyvünk kiadása során kerültem kapcsolatba Tarlós Istvánnal.)

De milyen a többi kép? Van itt minden, mondhatnánk, mint a bazárban. A leggyakoribb a havas táj, kis házikóval, kivilágított ablakokkal, a ház előtt gyakran egy lovas szán, némelyik képen szarvas ácsorog fagyoskodva a jeges tájban. Gyakori a fenyőfa valamilyen stilizált ábrázolása, esetleg egy városkép egy csillogóan kivilágított köztéri karácsonyfával. Más lapokon gyakori a fenyőág, virágkoszorúval gyertyával. De kaptam karácsonyi üdvözlőlapot, melyen a Miki Egérke virgonckodott. De megjelentek a karácsonyi üdvözlőlapon a Miki Egérke mellett a Mikulások is! Micsoda kínálat, mind-mind csak azért, hogy a Betlehemi Kisdedet, Máriát, Józsefet feledtessék!

A TINTA Könyvkiadó üzleti partnerei nem tudom mit szólnak, mikor tőlünk karácsony előtt megkapják valamely klasszikus festmény reprodukcióját tartalmazó lapot, melyen a Szent Család látható, és stílszerűn mindig könyvvel együtt megfestve. Gondolom tetszik nekik, mert egy nyomdában még májusban is ott láttam a faliújságon karácsonyi képeslapunkat, amelyik Botticelli Könyves Madonnáját ábrázolta.

Elvilágiasodó korunkban ilyen apróságokon is, mint a karácsonyi üdvözlőlap képe sok múlik. Mi döntünk, hogy milyen karácsonyi lapot küldünk ismerőseinknek, barátainknak, üzleti partnereinknek.

És jut eszembe nem „*Kellemes ünnepeket!*”, hanem „*Kellemes karácsonyi ünnepeket kívánok!*” mindenkinek jártamban keltemben a városban is.

Kiss Gábor